

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2.—
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.70

Sobotni izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE C

Inserati:

Enostolpna petstvesta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zadržane, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvesta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petstvesta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 189.

Današnja številka obsega 6 strani.

Katoličanstvo in svobodni Balkan.

Kratkovidnost in narodna ozko-
srčnost gotovih nemških krogov vidi v
zmagah balkanskih kristjanov nad
polumesecem moralni triumf pravos-
lavja, kar mora eo ipso katoliški ideji
le škodovati.

Ali je to res? Zgodovinske dogod-
ke zadnjega pol leta in okoliščine, ki
so jih spremljali, moramo presojati
predvsem s političnega stališča. Bal-
kanske države je takorekoč peljala v
boj Rusija, ter jih tudi moralno in
gimnotno podpirala, dočim se je Avstri-
ja celemu podjetju z vso silo upirala
in ga v vseh fazah zelo neprijazno
spremljala. Naša madjarska in nem-
ška diplomacija se je izneverila histo-
rični misli Avstrije na Balkanu, ki je
ravno v versko - kulturnem oziru nosi-
teljica katoliške ideje k pravoslavnim
slovanskim narodom. Naravno sred-
stvo k uspešni vršitvi svoje kulturne
naloge na Balkanu ima Avstrija v svo-
jih katoliških Jugoslovanih. Gotovo si
je naša država s svojo politiko napram
balkanskim Slovanom, ki je direktno
protislovna strukturi in ideji habsbur-
ške monarhije zelo oteževala svoje
versko-kulturno poslanstvo, ki je sedaj
pač zadnji ostanek nekdanje naše ve-
like dedščine na jugu. V tem oziru se
je katoličanstvu brezdvomno škodovalo
vsaj v toliko, v kolikor je bilo le pravos-
lavje z Rusijo v zaledju pri osvobodil-
ni vojni aktivno udeleženo. Toda do te-
ga »triumfa« je pravoslavju v nemali
meri indirektno pomagalo tudi isto
nemško katoliško časopisje s svojim
nesrečnim slavofoilstvom. Tako je. Da-
nes se seveda že marsikomu žal izgub-
ljenih ugodnih pozicij Avstrije na Bal-
kanu, ki jih je sedaj zavzela Rusija.

Toda pustimo to. Naša naloga je,
da presodimo, jeli vsled političnega
preobrata na Balkanu katoličanstvo
kot tako res oškodovano? Ne samo, da
katoliška ideja vsled zmage ortodoks-
nih kristjanov nad Turki ni trpela, saj
so ravno rimski papeži venomer pozi-
vali krščansko Evropo na pomoč bal-
kanskim kristjanom in osvobodilne
boje v minoletem stoletju spremljali s
simpatijami, nasprotno, v največjem
interesu katoličanstva je, da se Turčija
umakne s člega Balkana, tudi iz Ca-
rigrada in da ta zemlja enkrat neha
biti objekt raznih »vprašanj«. To bi po-
menjalo popolno politično neodvisnost
balkanskih držav od evropskih velesil,

koje nujna posledica bi bilo svobodnej-
še versko-kulturno življenje Srbov in
Bulgarov, ki je sedaj v sponah ruskega
cezaropapizma. Iz tega sledi, da se
Rusija, taka kot je danes, nikdar ne
sme politično-teritorialno ustaliti na
Balkanu, kajti to bi bilo proti intere-
som svobodnega razvoja jugoslovan-
skih narodov, kar mora vsak napre-
den človek priznati, pa tudi v veliko
škodo katoliškega Jugoslovanstva sa-
mega, če abstrahiramo od političnih
posledic za Avstrijo. Na drugi strani
pa rezultira iz gorioznačenih misli, da
mora Avstrija kot katoliška in slovan-
ska država, ožirajoč se na današnji po-
litični položaj delati na to, da se tudi
Carigrad pripozna Bulgariji. Tako bi
naša monarhija vsaj zadnji hip storila
nekaj v smislu svoje davne kulturne
naloge na Balkanu.

Da se žalostni čini iz dobe bulgar-
skega narodnega gibanja pred osvobo-
jenjem, ko je ruski despotizem uničil
mladi katoliški pokret v Bulgariji, ne
bode več ponavljali, je treba parali-
zirati vpliv bizantinske Rusije. Danes bo
to delo morda težje vsled političnih do-
godkov in usodnih napak avstrijske
diplomacije. Toda prevdariti je treba
neprecenljivi moment duševnega zbli-
žanja katoliškega Jugoslovanstva s
Srbi in Bulgari, ki ga je rodila sedanja
vojna. In s tega stališča, ki vsebuje in-
terese katoliške in slovanske kulture,
je treba naše moralne stike z balkan-
skimi Jugoslovani učvrstiti ter s kul-
turnim in karitativnim delom vzbuditi
ljubezen. Za to cirilo-metodijsko idejo
je sodelovanje vsega katoliškega slo-
vanskega sveta potreba. Zavedati se
moramo trdno, da so Srbi in Bulgari
bližje nam kot pa vladni Rusiji, ki jih
hoče ravno tako držati v okovih, kakor
nekdanj grški Bizanc.

H koncu še nekaj. Padec Carigra-
da bi pomenjal veliko moralno zado-
ščenje Rimu, ker bi se obenem s serai-
lom podrl tudi prestol ekumenskega
patrijarha, povzročitelja verskega raz-
kola.

Pred Skadrom.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

**Pritisk velesil. — Srbija se ne izneveri
Črnigori. — Odklanja vmešavanje v
njene notranje stvari. — Skader se
vzame z naskokom. — Operacije pred
Skadrom.**

Belgrad, 31. marca.

V soboto so zastopniki velesil mi-
nistrskemu predsedniku Pašiću, vsak

zase izročili identično noto, s katero so
srbsko vlado obvestili, da so se vele-
vlasti glede severne in severno-vzhod-
ne meje Albanije zedinile ter da z ozi-
rom na to nadaljevanje vojne ne bo
imelo vpliva na vprašanje Albanije.
Velesile pozivajo vlado, da opusti na-
daljno obleganje Skadra in preneha s
sovražnostmi na ozemljih, ki pripada-
jo Albaniji in da čimprej zapusti ta
ozemlja. Istočasno smatrajo velesile,
da je treba hitrih odredb za zagotovi-
tev stvarnega varstva katoliških in
mohamedanskih narodnosti.

Pašić jim je odgovoril, da se bo o
tem sporazumel z zavezniki. Ta odgo-
vor je iznenadil avstro - ogrskega po-
slanika Ugrona, ki ga je vprašal, če se
morajo zavezniki tudi v tem spora-
zumevati. Pašić mu je odgovoril, da
zavezniki, zvesti drug drugemu in zve-
zi, ničesar drug brez drugega ne mo-
rejo in nečajo rešiti ter spada zato tudi
to vprašanje v razmišljanje in odloč-
bo zaveznikov.

Kakor sem iz zanesljivih virov do-
bro poučen, ta odgovor nika-
korne bo zadovoljil velesil.

Eden odgovornih činiteljev je va-
šemu poročevalcu rekel, da Srbija v
nobenem slučaju in brez ozira na po-
sledice ne bo pristala na to, da dala ve-
lesilam kakršnekoli garancije glede
Arnavtov kot narodnosti in glede pri-
padnikov katoliške in mohamedanske
vere, ker bi to pomenilo vmešavanje v
čisto notranje stvari Srbije, katere
pravice pa tudi velesile nimajo, ker je
vsak sam v svoji hiši gospodar.

Srbija nikakor ne bo pristala na
to, da bi se tuji vmešavali v njene čis-
to notranje stvari ter bo vlada gotovo
kategorično odklonila za-
htevo, da bi dala velesilam kakoršnokoli
garancijo v tem oziru, to pa toliko
bolj, ker je Srbija takoj po zavzetju
novih krajev smatrala za eno svojih
prvih in najnujnejših dolžnosti, da
ugotovi konkordant s sv. stolico v Rimu,
za kar se z vsemi silami vrše priprave.

Po vsej priliki balkanska zveza ne
bo pristala na prisilno omejitve vojnih
operacij in ne bo odpoklicala svojih
armad z Adrije in še manj izpred Ska-
dra vse dotlej dokler turška vojska on-
di še aktivno operira. Dokler Ska-
der ne pade, se Srbi ne bodo
umaknili iz Albanije.

Eden ministrov je rekel vašemu
dopisniku, da Srbija v vprašanju Ska-
dra ni direktno interesirana, ker ima
Skader pripasti Črnigori. Ravno zato
pa Srbija ni v stanju, da zadovolji ve-
lesile, ker bi se, ako bi to storila, iz-

neverila Črnigori, kar pa Srbija
nikdar in za nobeno ceno
storila ne bo. Srbija bo ostala
zvesta svojim zavezniškim dolžnostim
nasproti Črnigori in položaj je tu zanjo
docela enostaven in jasen.

Z ozirom na to izjavo je v zvezi z
izjavo kralja Nikole popolnoma jasno,
da se operacije krog Ska-
dra ne bodo ustavile preje,
dokler Skader ne bo srbski.

Zanesljivo sem zvedel, da se Ska-
der v bližnjih dneh vzame z nasko-
kom, brez ozira na žrtve. Težka srbska
oblegovalna artiljerija je nameščena
in postavljene so tudi 15centimeterske
havbice, ki so največ doprinele k pad-
cu Odrina. Takih havbic je 12. Poleg
težke artiljerije je razven prejšnjih to-
pov nameščenih še 50 Krupovih polj-
skih topov. To so topovi, ki so jih Srbi
zaprleli na Kumanovu in Bitolju. Srbi
pred Skadrom tolčejo torej Turke z
njih lastnimi topovi. Municija teh to-
pov, o kateri je šel glas, da ni zanič, se
je v večjih rokah srbskih topničarjev
pred Skadrom izkazala kot — odlična.

Pod Skader je prispel novi povelj-
nik srbsko-črnogorske oblegovalne ar-
made general Peter Bojović, ki je kot
načelnik štaba I. srbske armade izvo-
jeval slavne zmage na Kumanovu,
Prilepu in Bitolju. Načelnik njegovega
štaba je generalštabni polkovnik Živko
Pavlović. Le-ta dva veljata za najbolj-
ša srbska častnika. Iz tega, da sta bila
ravno onadva poslana pred Skader, se
tudi vidi, kako veliko je Srbiji ležeče
na tem, da bi bil Skader črnogorski,
ali boljše rečeno — srbski.

Srbske čete, ki se nahajajo pred
Skadrom, tvorijo posebno armado, ki
ima posebno nalogo. Ta armada ostane
v Skadru in Črnigori vse dotlej, dokler
se ne sklene mir in ne uredi sporna
vprašanja. Bojovićevemu poveljstvu
se podredi tudi vsa črnogorska vojska.

Pod Skadrom so tudi 4 srbski
aeroplani s 4 častniki, več podčastniki
in piloti. Po nesrečnem slučaju se je
ubil en srbski aviatik. To pa ostalih ni
zmedlo in z uspehom svoje polete nad
Skadrom in Tarabošem. Njihova od-
kritja so dragocena in bodo zelo olaj-
šala zavzetje Skadra.

Vsekako Srbi ne bodo odšli izpred
Skadra predno ne bodo šli vanj . . .

Kaj je s »Hamidie«?

Te dni so grški parniki zopet sila
veliko srbskih vojakov iz Soluna v Sv.
Ivan Medua transportirali in izkrcali.

LISTEK.

Žurnalistov križev pol.

V. V. Gaberski.

Ko sem se bil pred petimi leti pripeljal
v Berlin, da bi obiskoval predavanja na
strokovni šoli za časnikarstvo in pripada-
joče panoge, sem obstal na Anhaltskem
kolodvoru kakor čapla v močvirju, ne da
bi vedel, kje mi je sever in kje moj solčni
slovenski jug. Nisem pa dolgo premišljal,
ampak pomignil sem kočijažu, ki me je v
svoji droški zavlekel v berlinsko zahod-
no plat, kjer je bil moj zavod. Namestil
sem se za silo nekje, nakar sem se takoj
napotil v sekretariat, da ne bi prišel pre-
pozno.

Sreča je nanesla, da sem dobil v veži
nekega Bulgara, edinega takratnega po-
setitelja zavoda s slovanskega juga. Opa-
zil sem, da čita bulgarski dnevnik »Veče-
na pošta«, in hajdi nadenj. Predstavil sem
se in prosil oprostčenja, češ, ne morem
molčati, če vidim v Berlinu Jugoslovane.
Mož se je zelo razveselil, ker je našel Slo-
venca, še bolj pa morda, ker je po ravno-
dar prestanem končnem izpitu nameraval
odriniti v svojo bulgarsko domovino. Ča-
kal je le še, da mu izvrše diplomu.

V naglici sva marsikaj doverila in ko

sem izjavil, da bi se tudi rad imatrikuliral,
se je zainteresiral zame in mi pripomnil,
da mi rade volje obrazloži bistvo in snov
raznih kolegijev in seminarjev. Hvalil se
je in trdil, da se je mnogočemu priučil v
dobi štirih semestrov in je zagotavljal, da
si upa zapričeti z uspešnim delom v službi
prve velesile. Dal mi je tudi vizitko in
čital sem: »Slobotin Gladov, journal.
diplom.«, ne da bi bil slutil takrat, da sta
v njegovem ominoznem imenu izražena
usoda in življenje žurnalista, ki ne za-
vdiinja brezpogojno svojega peresa raz-
meram.

Obsla sva z ljubeznivim in simpatič-
nim Bulgarom nekoliko seminarjskih kole-
gijev, ki jih tukaj po vrsti označujem in
opisujem. Slavno čitajoče občinstvo pa
mi naj oprost, saj je že gotovo čitalo hujše
reči. Sicer sem pa to ali ono nekoliko pre-
več nazorno in živahno opisal, morda le
zato, da se težkemu stanu žurnalista kaj
prizanese in ne šteje vse naravnost v greh.

I.

Dijaki prvega tečaja so stokali in
vzdihovali z malimi lističi v rokah. Besnost
ali obup se je nekaterim mogel razbirati
z obraza, drugi pa so potrpežljivo liki ovce
ogledovali papirčke pod mikroskopom.

»Ti se vadijo razumevati nečitljive
rokopise,« mi je pojasnil prijazni voditelj.
»V to svrhu imajo v arhivu zbirko zdrav-

niških receptov, ki jih seveda živ krst ne
zmore. Le v letnem semestru 1905 je bil
neki Rus — zvita buča — iztuhtal vse-
bino. Seveda je dobil takoj za take slučaje
običajno darilo v znesku 500 mark, a za-
vezati se je moral ravnatelju in prisostvu-
jočemu članu kuratorija s slovesno častno
besedo in prisego, da ne črne nikdar svo-
jim tovarišem niti besede o vsebini. Štu-
diranje rokopisov bi namreč postalo brez-
predmetno, če bi kandidat že naprej vedel,
kaka je vsebina. No, pozneje se je izka-
zalo, da se je omenjeni Rus že bil skoro
do dna izučil farmacije. Njemu je bilo torej
lahko delo.

Umesten je pa tak seminar z zdrav-
niškimi recepti zelo. To vedó v redakci-
jah, kjer morajo čestokrat čitati povsem
začonetne dopise.

II.

Neki slušatelj se je pripravljal za
mногоstransko službo tajnika v redakciji.
Učil se je pisati in odgovarjati dopisoval-
cem, sodnikom in raznovrstnemu čita-
jočemu občinstvu. Mršav je stal pred ve-
liko črno tablo, pa je pisal in brisal sle-
deče in enake fraze:

»Vaš cenjeni prispevek je takorekoč
izboren, a se ne podaja v okvir našega
lista.« — »Nad vse radi bi bili pred ted-
nom priobčili Vaše duhovite misli, a žal,
sedaj smo že izrazili mnenje o predmetu,

seveda daleko ne tako mojstrsko.« —
»Vaš feljton iznova kaže, da imate krasno
pero, pa sedaj smo z gradivom vse preveč
založeni. Vaš prispevek ne bi prišel tako
kmalu na vrsto in to bi mu škodovalo.« —
»Laska se nam, da nam i Vi želite postati
cenjen sodnik, vendar se je že tozadevno
nekdo pred Vami oglasil. Obžaluje-
mo . . .« — »Za sedaj, žal, nimamo potrebe,
vendar pa smo si zabeležili cenjeni Vaš
naslov.« — »Bridko obžalujemo.« — »Od-
krito priznamo.« — »Srce nam krvavi.« —
»Pri prvi priložnosti.« — »Tuga nam trga
srce.« — »Prihodnjič gotovo.« — »Ne dvo-
mimo, da ne bi, ako bi.« — »Primanjkuje
prostora.« — »Neradi Vam vračamo, a
moramo, ker . . .« — »Le skrajšan bi mogli
priobčiti Vaš izborni članek, a tak bi ne
zalegel tako.« — »Razpolagajte z zlatimi
sragami svojega cenjenega truda.« — »Ves
Vaš.« — »Vašemu blagorodju udani.« —
»Ponizni sluga.« — »Z odličnim spošto-
vanjem.«

Take-le reči je pisal dijak na tablo z
drobnimi črkami, a še ni zadostovalo. Pri-
sel je namreč docent in mu je naravnost
precej neljubeznivo povedal, da nima ni-
kake prave družbane olike, da, izrekel je
celo z nič dobrega obetajočim kimanjem
dvom, da-li naj podpira s svojim glasom
slušateljevo kandidatura za pripuščanje k
izpitu. Reče je pa bil seveda že ves zme-
šan samih fraz.

Čudno je, da teh transportov zdaj, ko bi to še najbolj kazalo, turška križarka »Hamidie« ne ovira. Razloga moreta biti le dva: da grške parnike spremljajo grške bojne ladje ali saj torpedovke, drugi pa bo najbrž ta, da se nahajajo zdaj v zgornji Adriji tudi laške in angleške bojne ladje.

Tuje križarke bi »Hamidie« sicer ne ustavljale, toda bi bržčas ugenile, odkod je priplula, kam odplula, kako sploh izgleda in v čem tiči razlog, da je Grki niso mogli zajeti. Skrivnost »večnega mornarja« bi se odgonetala.

Boj za Skader.

Belgrad, 2. aprila. Izpred Skadra se poroča, da zavezniki Skader že tri dni neprestano bombardirajo. Črnogorci in Srbi so že zavzeli dve vrsti taraboških utrd. Ena črnogorska pehotna četa se je v strelnih jarkih 200 metrov od osrednje taraboške trdnjave utrdila in čaka na glavni napad. Turška artiljerija le slabo odgovarja na obstreljevanje, ker ji baje pomanjkuje municije. Nove srbske čete so še včeraj došle pred Skader. V Belgradu pričakujejo, da pade Skader v dveh dneh. Občinstvo je napeto radovedno in se pripravljalo na slavnosti, ko Skader pade.

Belgrad, 2. aprila. Zasebno se iz Sv. Ivana di Medua poroča, da so bile danes zavzete prednje utrdbе Taraboša. Glavni napad na glavne utrdbе je za danes določen.

London, 2. aprila. Trdi se, da so Turki Veliki Taraboš že zapustili in se na mali Taraboš umaknili. Dvomijo, da bi Turki na Malem Tarabošu vzdržali obstreljevanje z Velikega Taraboša.

London, 2. aprila. Kakor se poroča, je zopet došlo 36 grških transportnih parnikov s srbskim vojaškim transportom v Sv. Ivan di Medua. Transport je spremljala grška križarka »Psara« in 2 torpedovki.

Složna demonstracija nesložne Evrope.

Cetinje, 2. aprila. Danes ob 7. uri zjutraj je križarilo avstro-ogrsko brodovje med Ulčinjem in Barom pred Mrkojevic, 10 milj od obrežja.

Berolin, 2. aprila. Nemška križarica »Breslau«, ki je določena, da se demonstracije udeleži, priplove že lahko danes zvečer pred Bar.

Rim, 2. aprila. »Messaggero« poroča iz Brindisija: Oklopnica »Amiraglio di Saint Bon« in oklopna križarica »Francesco Ferruccio« sta došli v Brindisi. Trdi se, da odploveta obe ladji v Albanijo, da se udeležita demonstracije brodovja proti Črni gori.

Milan, 2. aprila. »Secolo« poroča iz Spezije: Vojni ladji »Varese« in »Gariibaldi« sta z zapečatenimi povelji odpluli na visoko morje.

Dunaj, 2. aprila. Oficielno še ni potrjeno, da se udeleži Francija brodovne demonstracije proti Črni gori.

Pariz, 2. aprila. »Agence Havas« poroča: Ker je Črna gora odklonila odgovor Črne gore, sodijo diplomatični krogi, da je demonstracija brodovja neizogibna. Francija je pripravljena, da se ji pridruži, če ji zvezna Rusija jasno podeli mandat, da jo zastopa. Odgovor iz Peterburga, ki ne more biti dvomljiv, pričakujejo vsako uro.

III.

Velika dvorana... Že izdaleka sem začul uprav peklenški dirindaj. Vstopil sem in s strahom obstal kar pri podboju vrat.

Kaka tridesetorica dobro in lepo oblečenih moških se je valjala v klobčičih po tleh. Tepli so se in davili, nekateri pa so skakali in žokali po na tleh ležečih. Rjuli in tulili so vsi povprek. Po zraku je zažviagal zdaj pa zdaj kak črevelj ali tintnik, zasiknila je po dvorani deščica z mize za pisati, zaletel je po zraku stol. Vse je letelo križem, tu in tam pa je zaplahtalo po zraku kak prečesan suknjič, da, zapokale so celo hlače, ki jih je nekdo v vnemi slekel nasprotniku in ga začel z njimi obdelavati.

Razločiti ni bilo skoro nobene besede, a kadar sem vendar katero vjel, je bila psovka.

Šest kandidatov žurnalistike pa je sedelo na vzvišenem odru za dolgo pogrbeno mizo in vsi so kakor divji stenografirali — debato. Delali so, kakor da gre za stavo; pa saj je bilo treba zabeležiti vsako batino, psovko, zausnico, kletev, kakovost, količino, silo in jek. Nato še ime onega, ki je na primer zausnico dal, ki jo je dobil in seveda tudi onega, ki mu je bila pravzaprav namenjena.

Osupel sem strmel in sem vprašal, kaj to drugega pomeni, če nismo prišli v — norišnico. Znanec mi je takoj lokavo pojasnil: »Ta-le šestorica na odru se pripravljajo za poročevalce v parlamentu. Možje, ki markirajo poslance, pa so nalašč za to najeti in plačani ljudje brez posla.«

London, 2. aprila. »Times« se zavzemajo za intervencijo v Jadranskem morju, če se je tudi nekaj velesil ne udeleži.

Dunaj, 2. aprila. Tu sodijo, da se črnogorska kriza tako-le razvije: Predvsem se bodo v črnogorskih vodah zbrane vojne ladje zadovoljile, da s svojo navzočnostjo črnogorski vladi demonstrirajo voljo Evrope. Če ostane ta korak brezuspešen, se proglasi blokada ob črnogorski obali. Nato se v Baru in Ulčinju vojaki izkrcajo. Če ostane tudi to brezuspešno, dobijo eventualno Avstro-Ogrska in Italija naročilo, da, če med tem Skader pade, prisilita srbske in črnogorske čete, da Skader zapuste. Sklepalo se pa o teh točkah še ni in so to doslej le želje dunajske diplomacije.

Dunaj, 2. aprila. »Neues Wiener Tagblatt« objavlja članek »Westminster Gazette«, ki izraža naziranja angleškega zunanjega ministrstva o mednarodnem položaju. Članek med drugim izjavlja: Naj Črna gora sama ali skupno s Srbijo kljubuje avtoriteti velesil, tega velesile ne morejo trpeti. Sicer ni določeno, da naj demonstracija brodovja sledi tudi ekspedicija v notranjo državo, a če bi bilo potrebno, da se zasedeta Bar in Ulčinj kot jamstvo za Skader, se tudi to stori. Glavna stvar te akcije, o kateri se ne vé, kako se še razvije, je, da sta se Avstro-Ogrska in Rusija o težavnem vprašanju albanske meje sporazumeli. Na Angleškem sodijo, da se hoče Avstro-Ogrska držati dogovora, ki so ga sklenile velesile, dasi je razpoloženje med obema državama nevarno. Dogovorilo se je zgolj, da demonstrira brodovje in nič drugega. Vse, kar bi Avstro-Ogrska več storila, ne da bi bila avtorizirana, bi nudilo Rusiji priliko in pravico, da proglasi svojo svobodo, kar bi lahko razrušilo harmonijo evropskega koncerta. S tem najbrže tudi Črna gora računa in zato svoj odpor nadaljuje.

Berolin, 2. aprila. »Vossische Zeitung« poroča iz Pariza: Če Rusija podeli formalno nalogo, da jo Francija in Anglija zastopata pri demonstraciji brodovja, najbrže tudi Italija po ruskem zgledu Nemčiji in Avstro-Ogrski podeli sličen mandat. V takih razmerah se smatra demonstracija brodovja za udarec v vodo in se boje, da Avstro-Ogrska izgubi potrpežljivost in sama na svojo pest nastopi.

Rim, 2. aprila. »Giornale d'Italia« sodi, da ostane demonstracija brodovja brez vsakega praktičnega uspeha. Če pa Skader pade, čemur se, kakor vse kaže, ne mogoče izogniti, so posledice nepregledne, ker nihče ne more danes odgovoriti, če se je Avstrija odločila, da ne glede na okoliščine svoje zahteve izvede in če Italija svoji zaveznici prepusti politiko proste roke in jo pri kaki nadaljni akciji podpira, o čemur pa jako dvomijo.

London, 2. aprila. Trdi se, da se je Avstro-Ogrska obvezala, da ne pošlje vojakov čez mejo v Črno goro, marveč da se hoče držati strogo dogovorov velesil, ki so zazdaj samo demonstracijo vojnega brodovja sklenile. Rusija baje ni pritrdila, da se Bar in Ulčinj zasedeta. Sodijo, da je Rusija pritrdila demonstraciji brodovja le pod pogojem, da se demonstracija izvede, ko Skader pade in da ostane kolikor mogoče brezuspešna. Črna gora lahko čisto mirno dopusti, da ostanejo tuje ladje nekaj mesecev v Baru in Ulčinju, med tem časom se pa v Skadru in v okolici utrdi. Najbrže se blokira le črnogorsko obrežje, Sv. Ivan in Drač se ne zasedeta.

Ko sem mu odvrnil, da po takem onim žurnalistom vendar ne bi trebalo vsega tako po minuti biležiti, mi je tovariš skoro nekoliko nevoljno dejal, da mora biti tako, ker sicer ne bi bilo mogoče sestaviti dostojnega zapisnika o — uspešnem parlamentarnem delovanju.

IV.

Za mizami je sedelo kakih dvajset slušateljev. Danes se je ravno izpraševalo. Imeli so nekaj predizpit. Izmed kandidatov tega pred uro menda nikdo ni slutil, ker sicer bi se bil gotovo kdo zmazal pred tem silno mučnim in težkim kolegijem. Tako pa so bili zbrani polnoštevino.

Vstopil je predavatelj in jim je začel staviti razna vprašanja. Nekatera so res vredna, da vam jih izdam: »Zakaj pa je nebo ravno sinje?« — »I do je prej živel: Adam ali Mohamed?« — »Se li srebro v slani vodi raztopi?« — Kako se odpravi luknja, povzročena od goreče kube, iz svetlih hlač?« — »Kako popravim črn rokav, ki sem ga posmodil z egiptovsko cigareto?« — »Kaj in kako naj govorim, da bo »on« mislil, da sem še strašno neumna in nevedna?« — »Kaj je težje: kilogram vode ali kilogram snega? Mislim, da kilogram leda.« — »Od katerega glagola se izvaja osební zaimsek »osel?«

Nebroj takih netečnih vprašanj se je nudilo kandidatom in vsak se je vestno potrudil, da bi odgovoril točno in — vljudno. Ni eden se ni nasmehnil, kaj še, da bi bil zamrmral ali pa celo zaklel!

»Ti mladeniči se pripravljajo za posel, ko bodo morali v listnici uredništva od-

Rim, 2. aprila. (Oficielno.) Velesile so sklenile svoj soglasni sklep v Londonu uveljaviti z mednarodno brodovno demonstracijo. Italija se je udeleži po ladjah »Amiraglio St. Bon« in »Francesco Ferruccio«.

Dunaj, 2. aprila. Brodovna demonstracija je dospela dozdej tako daleč, da avstrijske križarke pred črnogorskim obrežjem že križarijo. Laški križarki dospeta danes, angleške ladje ter nemška in francoska ladja se nahajajo na poti proti Baru.

Pariz, 2. aprila. Rusija je pooblastila Francijo, da jo pri brodovni demonstraciji zastopa. Francija pošlje eno bojno ladjo s privojenjem Rusije.

Atene, 2. aprila. Včeraj je priplul v Bar en grški torpedovec in se nato kmalu odstranil.

Brodovne demonstracije se torej udeležijo:
od Avstrije: »Franz Ferdinand«, »Radetzky«, »Zrinyi«;
od Italije: »Amiraglio St. Bon«, »Francesco Ferruccio«;
od Nemčije: »Breslau«;
od Anglije: »King Edward VII.«,
»Dartmouth«, »Defence«;
od Francije: »Edgar Quinet«.
Vrhtega pošlje Avstrija še eno križarko in več torpedovk.

Program demonstracije:

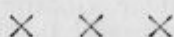
Poveljnik še ni določen. Zbrano je dozdej le avstrijsko in laško brodovje.

Zasedaj se bo le pred Barom mirno demonstriralo in obrežje blokiralo.

Namerava se Bar in Ulčinj kot poroštvo za Skader zasedati.

Ekspedicija v deželo ni dozdej niti nameravana, niti sklenjena. Prihodnji koraki so popolnoma negotovi.

Avstro-Ogrska pripravlja še energičnejše vojaške korake. Rusija se že zdaj proti temu izjavlja. Anglija svari pred koraki na lastno pest. Ostale velesile molče.

MIROVNO VPRAŠANJE.

Dunaj, 2. aprila. Iz Sofije se poroča: Odgovor balkanskih zaveznikov na noto velesil o mejah Albanije o sprejetju mejne črte Midia—Enos obsega tudi pogoj, naj se vse turške posadke zahodno od te črte udajo. S tem pogojem se hoče ustreči želji Črnogore in Srbije glede na Skader. Vprašanje o vojni odškodnini se v odgovoru balkanskih držav tako reši, da zahtevajo zavezniki vojno odškodnino, vprašanje pa uredi finančna konferenca, ki se pozneje skliče. Odgovor balkanske zveze se velesilam do danes še ni izročil.

BULGARIJA IN RUMUNIJA.

Bukarešt, 2. aprila. Iz Peterburga poročajo: V konferenci poslanikov na pone-deljek so sklenili, da se Silistria Rumuniji odstopi. Rumunija dobi poleg silistrijskega okraja še 3 km zemlje, 14 km pa ob Črnem morju do Kavarne. Rumunija se obveže, da javna poslopja Bulgariji plača in da v denarju odškoduje tiste Bulgare, ki se bodo izselili.

Za reciprociteto hrvalskega vseučilišča v Zagrebu.

Dobili smo v tej zadevi oklic iz zagrebskega vseučilišča. Oklic pravi:

Odmika se nam pomen vseh naših potreb najbolj tedaj, ko se vidimo upeha-

govarjati na razna vprašanja iz vrst rado-vednega občinstva.

Tako torej, sem si mislil...

V.

V neki drugi dvorani je stal pri telefonu neki kandidat, tuleč na vso moč s hripavim glasom izpetega tenorja: »Haló, haló, kdo tam? ... Haló, haló, kdo tam? ... Haló, haló, tu »Vseved« ... Haló, tu 20—373, haló ...«

Poleg tega pa je zvonec neprestano zvonil. Bal sem se za ušesno mreno. Obžalovanja vredni mladi žurnalist je iskal telefonske zveze, ki so mu jo nenadoma prekinili. Pri mizi ob strani pa so stali trije, stikali glave in proučevali naslednji — bilo je za časa aneksijske krize — zagoneetni in redkobesedni telegram:

Belgrad konak Milovanović Petrograd avdijenca Homjakov Berolin prepotenca Bülow resistencia Fallières fait accompli Pariz Rim konferenca agent provocateur Aerenthal entreevue Milovanović ultimatum Dunaj Belgrad vehemenca kompromis Gjorgje Krupp Solun Ruščuk Varna teritorij kompenzacija Nikita Peter bojkot Turki Nemci.

»Ta kani opravljati službo pri telefonu, oni tam pa tuhtajo, kaj je »Vsevedu« poročal zastopnik iz Belega grada, ki je pač nekoliko preveč štedil z besedami in denarjem.«

Bilo je res za oboje hudo.

VI.

Šla sva tudi v neko luknjo, ki ni bila ne klet, ne oralnica, ne kuhinja. Po tleh

ne, majhne, slabe, ko z zdravimi očmi ugledamo, kako daleč smo od naših sanj — idealov kraljevine Hrvatske. Načelo narave je, da vse, kar živi, brani svoje življenje in se upira smrti z vsemi svojimi silami. Najlepše je življenje naroda, a kaj pomeni borba za narodno življenje, nam glasno govori mrtva usta bulgarskega, srbskega in črnogorskega vojaka. Ko nam ni usojeno, da branimo Hrvatsko z orožjem, pozvani smo, da jo branimo s peresom in z besedo, da se žrtvujemo na vsakem koraku, da pozivamo one, ki smo jih postavili v saboru, naj so trdni zidovi, ki hočejo ustavit vsa vprašanja, dokler se ne rešijo hrvatska. Pred nami je najnovjša zadeva: reciprociteta hrvalskega vseučilišča v Zagrebu. V proračunskem odseku na Dunaju se je odobrila ustanovitev italijanske pravne fakultete in Trstu, na voljo Italije, avstrijske zveznice proti naravnemu razvitku slovanskega življa na Balkanu. Eni nezakonitosti sledi druga: Hrvatoma kakor tudi Srbom in Slovenem na hrvalškem vseučilišču v Zagrebu uskračuje se v istem odseku, da bi mogli svobodno, izvršivši izpite v Zagrebu, zavzeti zaslužena mesta, bilo v Dalmaciji, bilo v Istri. Vprašanje reciprocitete hrvalškega vseučilišča ne datira od letos, ono je staro vsaj 30 let. Bilo bi odveč, ko bi preiskovali, kaj se je od tedaj do danes podvezlo, ko se še ničesar ni doseglo.

Nadalje pravi oklic:

Pokazati hočemo torej, koliko smo napredovali, ako vsi kot eden stavimo zahtevo: hrvalsko vseučilišče mora biti izjednačeno z avstrijskimi univerzami, ker vlada, ki jemlje od naroda davek v novcu in krvi, mora znati, da je to volja onega, ki ta davek daje. Pustimo one čase, ko smo prosili, danes zahtevamo in zapovedujemo; častnejša je smrt junaka kot življenje kukavice. Ta čas je naš, pokažimo, da se ga zavedamo.

S hrvalškega vseučilišča v Zagrebu.

Hrvati in Srbi akademiki.

Zadružni kongres.

Včeraj popoldne ob 3. uri se je vršil v dvorani »Ljudskega doma« prvi zadružni kongres, katerega se je udeležilo nenavadno veliko število slovenskih in hrvalških zadruharjev. Kongres so počastili s svojim obiskom dvorni svetnik pl. Laschan kot zastopnik deželne vlade, dr. Pavel baron Störck, predsednik Splošne zveze avstrijskih kmetijskih združenj, Dunaj, in poslanec Dvora, predsednik Češke zveze kmetijskih združenj v Pragi.

Kongres otvoril dr. Krek, ki poudarja važnost in vpliv takih ustanov in izraža upanje, da se bo ta institucija pri nas sčasoma udomačila. Za predsednika je bil izvoljen dr. Laginja, za podpredsednika sodni nadsvetnik iz Zadra M. Obuljen in deželni poslanec Piber.

Prvi referat je podal dr. Krek o vplivih in napakah vladnega načrta o novem zadružnem zakonu. Podal je najvažnejše izpremembe tega zakona, od katerih so nekatere silno važne in v nekem oziru globoko segajo v naše narodno-gospodarsko življenje. Novi zadružni zakon kaže zares velik napredek na polju zadružništva

je bilo vse grezno in vode je bilo do gležnjev. Ko bi ne žarela pod stropom elektrika, bi ne bila opazila stati pri luči kandidata z razprtim dežnikom preko rame in pisati na privzdignjenem kolenu. Z razprtim dežnikom seveda, saj je nekdo lil izpod stropa vodo nanj in markiral s tem ploho, ki je žurnalista zalotila na cesti.

»Za božji svet, kaj pa tale tukaj,« sem vprašal.

»Eh, ta je bil pri važnem zborovanju. Da pa še ujame vlak, ki bi moral vzeti njegov obširen dopis za neki zunanji list, piše kar na cesti na kolodvor. Da pa se navadi na vse težave, ga je še morala zalotiti huda ura.«

VII.

Zapored sva se pogledala v posamezne celice, kjer so bili jetniki — odgovorni uredniki. Trpljenje se jim je razbiralno že z obrazov. Večinoma so se krepili s kruhom skorjo in vodo, da, eden, ki je bil baje zelo konservativen prijatelj države, je celo ta priboljšek odklonil, češ, čemu naj bi imela država radi njega nepotrebnih stroškov, ko vendar lahko živi brez grižljavin. »Se zrak pa se branil, ko bi bil državin monopol. Pa sedaj, ko še vobče ničesar ne slane, ga še požiram,« je dejal vrli ustavovorni patrijot. Neki drug, ki je bil vaje vednega zbadanja in obiranja, pa je — navada je železna srajca — rado-voljno ponudil svoje suhe boste noge podganam, da so mu obirale prste in nohtove.

Vsi ostali so zopet porabljali svoj zapor za nadaljnje izpopolnjevanje. Eden je opazoval v kotu na stropu pajka in muhe ter premišljeval, kako bi se dalo priti v

in bo veliko pripomogel k okrepitvi in notranji konsolidaciji avstrijskega združenstva. Na marsičem se pa pozna, da se je delal pri zeleni mizi. Kot soporočevalec je podal g. nadrevizor Pušenjak par prav praktičnih nasvetov. Koncem referata se je sprejela sledeča resolucija:

»Kongres želi, naj bi Zadruga zveza v stiku s Splošno zvezo vse potrebno ukrenila, da se uveljavijo v novem zadrugnem zakonu načela, podana v poročilu.«

Drugo poročilo je podal nadrevizor g. VI. Pušenjak »o načinu vračevanja posojil«. Poročilo je bilo zelo informativno in je podalo zadrugarjem marsikak jako praktičen migljaj, kako je treba postopati pri vračevanju posojil. Pri tej točki se je razvila jako živahna in dolgotrajna debata, v katero so posegli razni gospodje in obdelali vprašanje kredita v deželah, kamor sega področje Zadrugne zveze. Koncem debate so se sklenile sledeče resolucije:

1. Vse Raiffeisenovke naj skrbje za to, da bodo njih sredstva likvidna.

2. Vse dosedanje izkušnje nas uče, da je neobhodno potrebno načelo denarne centralizacije strogo izvajati.

3. Gospodarska povzdiga kmečkega stanu, napredek in nadaljni razvoj Raiffeisenovk ter dobrobit posameznih posojiljemalcev zahtevajo, da se vpelje redno letno vračevanje posojil.

Tretji referat o »Zadrugi osrednji blagajni« je podal državni poslanec dr. Laginja. Zadrugištvo sloni na malem kmetu, obrtniku in delavcu. Država ima dolžnost, da one, ki delajo zastoj v zadrugištvu, podpira, ker pomagajo množiti narodno premoženje. Temu namenu naj služi osrednja blagajna. Govornik se bavi obširno z organizacijo osrednje blagajne in omenja nekatere pomanjkljivosti, vsled katerih se avtonomisti, zlasti Čehi, protivijo osnovi te blagajne. Sprejme se sledeča resolucija:

Udeleženci zadrugnega kongresa se izjavljajo za kar najhitrejšo ustanovitve osrednje blagajne po načelih, sprejetih v vladni zakonski predlogi, pri čemer državi upravi primeren vpliv in kontrolo nad poslovanjem nameravane osrednje zadrugne banke, toda zaeno povdarjajo potrebo večjega denarnega prispevka od države in potrebo, da se varuje kar najbolj mogoče svoboden razvoj zadrugištva. Kongres izraža željo in uvideva živo potrebo, da se v slučaju, da bi iz katerega koli razloga ne moglo priti do ustanovitve osrednje zadrugne banke za vse kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, ustanovi tak centralni kreditni zadrugi zavod vsaj za južne dežele, po načelih omenjene vladne predloge in s čim izdatnejšo dotacijo od strani države, ker bi se na ta način z neposrednim sodelovanjem širših slojev prebivalstva, združenega v mnogobrojne registrovane zadruge, uspešno vršila tudi državna gospodarska akcija, objavljena za Primorje leta 1908 4. avgusta v »Wiener Zeitung« in že mnogo let preje za Dalmacijo, akcija, ki je dosedaj žalibog v mnogem oziru neizvedena.

Današnje zborovanje kongresa se je pričelo danes zjutraj po 8. uri. Kongres sta počastila s svojo navzočnostjo eks-celencia dež. predsednik baron Schwarz in dvorni svetnik pl. Laschan.

Kot prvi govornik je podal poročilo »Zadrugištvo in skrb za javni blagor« g. nadsvetnik zaderskega nadsodišča Miho Obuljen, ki je obširno in zelo zanimivo razpravljal o načinu, kako je

urediti skrb za javni blagor s pomočjo naših kulturnih organizacij. Stavil je resolucijo:

Zadrugi kongres v Ljubljani daje kongresnemu predsedniku nalogo, da dogovorno z vsemi gospodarskimi, zadrugištvimi, kulturnimi in podobnimi organizacijami in korporacijami Hrvatov, Slovencev in Srbov oživo tvori skupno zvezo, kot socialno matico južnih Slovanov, kjer bo središče za organizirano delo za napredek narodnega blagostanja in domačega duha, s sedežem na obalah Jadranskega morja in v smislu referata na kongresu.

Ing. V. Remec, ravnatelj Zavoda za pospeševanje obrti, je predaval o »Obrtnem kmetijskem zadrugištvu« in podal v tej smeri čisto novo in zanimivo perspektivo o razvoju te stroke. Kongres je sprejel tozadevno sledečo resolucijo:

1. Iskati je skupno podlago za zadrugi kredit obrtništva in kmetijstva.

2. Obratni in delovni pripomočki naj se v svrhu boljše izrabe, kjer le mogoče, združijo v obrtne in kmetijske namene.

3. Taki delovni pripomočki in stroji, ki niso predragi in ki jih poedince more še s pridom izrabiti, naj se ne rabijo, ampak samo kupujejo zadrugištvu.

4. Za olajšanje in povzdigo trgovskega prometa obrtno-produktivnih zadrug naj se ustanovi centrala za obrtno-trgovski promet s sedežem v Ljubljani s sodelovanjem »Zadrugne zveze« in »Zavoda za pospeševanje obrti« v Ljubljani.

Kot zadnji govornik se je baval gospod J. Jovan, ravnatelj »Gospodarske zveze« s komercialnim vprašanjem naših gospodarskih organizacij in stavil primerne resolucije, po katerih naj se uredi komercialna stran naše organizacije.

Včerajšnja in današnja zborovanja slovenskih zadrugarjev, ki so nepričakovano krasno uspela, so pokazala moč in pomen zadrugištva za naše ljudstvo. Velika udeležba, vnema, zanimanje in smisel za narodna gospodarska vprašanja so živa pričja, kako močne korenine je pognala zadrugiška misel v jugoslovanskih deželah. Lahko rečemo, da je naša zadrugiška organizacija, osredotočena v ljubljanski »Zadrugi zvezi«, prvi gospodarski faktor, okoli katerega se suče vse naše narodno gospodarsko življenje in ves slovanski jug.

NOTRANJE POLITIČNE ZADEVE.

Nemški nacionalci za hitro sklicanje državnega zbora. — Gališke zadeve. — Mažaroni. — Bosensko - hercegovaške železnice. — Vojaška demonstracija v Libercih.

Nemška narodna zveza je sklenila posredovati pri ministrskem predsedniku, da naj se državni zbor kmalu skliče, da se pred poletnimi počitnicami lahko vsaj najpotrebnejša dela rešijo. — Gališki deželni zbor je zopet v nevarnosti, ker je poročevalec o volilni prenosovi, grof Stanislav Badeni, nekatere stvari o volilnem načrtu izpremenil. Rusini so zato vznemirjeni in zahtevajo, da naj se gališki deželni zbor razpusti in razpišejo nove volitve. — Iz Zagreba se poroča, da bo dne 12. t. m. zborovala vladna mažaronska stranka. Sklepala bo o spomenici Lukasu. Poslanci, ki so spomenico pod-

okom raznim nasilstvom, kako bi se ublažila ali morda celo spravila s sveta socialna nasprotstva, sploh kako bi se mogla družba dvigniti in oplemeniti.

Iz šeste celice so bili ravno izpustili nekega jetnika. Komaj pa je čutil krog sebe svobodo, je že zaprosil, naj mu rezervirajo prostorček, ko zopet pride. Pozna namreč predobro svoj opozicijski list, sebe, nasprotnike in porotnike.

To so bili torej kandidati za posel odgovornega urednika.

VIII.

Vstopila sva tudi v poslednjo sobo. Jaz sem svojega voditelja sicer opozoril, da je na vratih zapisano, da se z ravnateljem lahko govori samo od 3. do 5. popoldne. (Soba je namreč bila za ravnatelja.) Znanec pa mi je zatrdil, da se midva in sploh živa duša nimava brigati za to, ker je ravnatelj lista zato tu, da je vsak čas na razpolago občinstvu, ne pa zato, da bi s svojim časom samovoljno razpolagal. Nisem se sicer strinjal s tem naziranjem, a vstopila sva vendarle.

Pri neki mizi je sedel kandidat, ki je opravljal tale dela vsa naenkrat: Z levico je pisal neko dopisnico, z desnico si je pa zaznamoval razne sestavke v nekem časniku. Dvema stenografoma je križem narekoval članke, in sicer tako, da je povedal vsakemu zapored po en daljši odstavek štirih različnih člankov. Pred seboj je

imel vposlani račun nekega sotrudnika in ga je pregledoval, razen tega pa je stalo krog njega trinajst oseb, ki so hotele imeti vse naenkrat zahtevano pojasnilo. Vrhutega ... oh, pa saj ne vem, kaj je še vse delal! Le to sem videl, da se je valilo v nepravilni čas v njegovo pisarno vedno več občinstva, pač zato, ker ima na vratih napisano, da sprejema samo od 3. do 5. Revez je bodoči šef.

Razkazal mi je moj znanec samo nekoliko kolegijev in seminarjev, pač toliko, da bi se orientiral. Vseh mi itak ni mogel pokazati, deloma, ker se niso bili otvorili, neni, deloma ker se, recimo, pri estetiki, narodnem gospodarstvu, tehniški časnikarstva itd. ne dá mnogo videti.

Ko sva bila vse kolegije obšla, me je vprašal, čemu se mislim najbolj posvetiti jaz. Tistikrat sem se bil strašno idealen, pa sem želel postati političen člankar, organizator in govornik.

»To je lepa reč. Pri vas se, kolikor je meni znano, napiše dosti plitkosti. Bi bilo dobro, če bi mlajša generacija postala bolj razumna in temeljita, da ne bi gledala višek žurnalizističnega uspeha v zabavljanju, natočevanju in hujskanju. Pa organizator! Idealna reč, a za to pa morate biti dober v nogah. Treba namreč med ljudstvo, v brda, v gore.«

»No, tega ne bi manjkalo. Saj sem

pisali, izjavljajo, da je šlo zgolj za poročila in da niso nastopili za vzdrževanje komisarijata. — 2. t. m. se je objavila predloga o bosensko - hercegovaških železnicah. Predloga določa, da če avstrijski in ogrski državni zbor pripravi zgradbam železnic, prispevata Bosna in Hercegovina od prvega stavbnega leta nadalje skozi 60 let letno 4.858.086 K. od drugega stavbnega leta skozi 60 let nadaljni prispevek 2.600.000, od tretjega stavbnega leta pa zopet skozi 60 let več letno 3 milijone. Potom postavljajo oba država prevzameta Bosna in Hercegovina vojaško železnico Banjaluka — Dobrolin. Bosna in Hercegovina se zavežeta, da v bodočih šestih letih kolikor mogoče hitro zgradi normalnotirne proge Banjaluka — Jajce, Šumac — Doboj, v normalnotirne proge se izpremeni črte Doboj — Sarajevo, Jajce — Bugojno, Bugojno — Rama, Rama — Mostar, Doboj — Tuzla. Ko se izpremeni proga Doboj — Sarajevo v normalnotirno železnico, se zgradi normalnotirna železnica Breko — Tuzla s postranskima progama v Bjelino in v Raco in še nekaj drugih prog. Za izpeljavo se najame posojila v najvišjem znesku 270 milijonov. — Ko je padel Odrin, so v Jožefovem na Češkem Čehi manifestirali hrabrih balkanskih krščanskim slovanskim bratom na čast in slavo. Odrinskega zmagovalca so se tudi češki vojniki udeležili. Poveljnik poveljniki posadke je zato vojske kaznoval s tem, da tri dni niso smeli vojašnice zapustiti.

Dnevne novice.

— Za brambo očelnjave! Na jugu pokajo puške, da staro zemljo slovansko njeni verni sinovi zopet vrnejo očelnjavi. Z navdušenjem spremljamo borbe junakov, a s — prekritimi rokami. V zaprtih sobah, v veselih družbah se ogrevajo naša srca za velika dejanja balkanskih bratov, pri tem pa v navdušenih besedah pozabljamo, da je treba tudi naši domovini dejanj in ne samo besed. Posebno zadnje dni, ko je padel stari, ponosni Odrin in sedaj ko pada Skader, se je mnogo besedi po slovanski domovini izgubilo v zrak. Ugiblja se na vseh straneh, zakaj s hrupnimi slavnostmi Slovenci ne praznujemo teh dogodkov. Po gorah naj bi goreli kresovi, ki naj bi razsvetljevali domovino ... Pa kresovi bi zgorili in veter bi pepel trosil na domovino ... Lepši so kresovi ki gore v srcih, najkoristnejši pa bi bilo da izlijemo vse svoje veselje ob zmagi križa nad nekulturnim polumesecem v to, da vsak stopi v vrste brambovcev drage očelnjave s tem, da dá domovini, kar zmoroje njegove moči — da žrtvuje sam in poziva v to prijatelje! Darovi »Slovanski Straži« naj bodo v teh dneh po celi domovini kresovi naše dejanske ljubezni do očelnjave! Z vsakim vinarjem storimo tako nekaj za domovino in njeno bodočnost. Domovina sedaj ne rabi hrupa, vesela pa bo vašega navdušenja. Če ga vsi pokažete z obilnimi darovi slovanski meji! V ta namen prilagamo danes položnice »Slovanske Straže«. Izpolnite vse! Kjer jih znanjka, pišite po nove. Prosimo pa vse, ki se poslužijo teh položnic, da jih rabijo same za darove »Slovanski Straži« in za nobene druge pošiljave. Vsa slovanska srca, ki ste gorka, odprite se!

bil nekoliko pri antiferiji. Da bi bili videli, kako smo lazili po goriskem Krasu in se podili po furlanski nižini!«

»Potem pa že; ali zagovornika bi Vam pa prav zelo priporočal, da študirate socialiste: Vpiti, zabavljati, rohnati, to za-leže.«

»E, s socialisti pač ne bi rad imel posla. Nekeč sem jim bil na nekem shodu samo par besed povedal, pa so me že začeli nositi po dvorani. Mislim sem najprvo, da sem izzval njih navdušenje, a kmalu sem se znašel zunaj ... Nák, take ovacije mi pa niso ljube.«

»Oho, torej ste že tudi to doživeli? ... Brat Slovenec, lepo bodočnost imate! Častitam!«

»Hvala!«
Ločila sva se.

Doda te k: Pravijo, da so neke vrste žurnalisti, ki grdo gledajo božjo hčerko resnico. No, jaz nisem brezverec, a vendar bi utegnil kdo neumno zmajevati z glavo in podvomiti, če kljub temu nisem morda malo dozorel čiste resnice, ko opisujem svoje doživljanje na tak način. Da se zavaram, moram pripomniti, da sedaj na strokovni šoli za časnikarstvo morda ni več vse tako, kakor popisujem. Že takrat so namreč pravili, da izpremene statute in vsa uredbo. In če pride kdo, pa pravi, da tedaj ni več tako, ima prav, kakor imam jaz prav, če pravim, da tako ni prav.

— Začasno odpuščanje na dopust prekinjeno. Uradni listi poročajo: Ker obstajajo zelo slabe razmere glede na stanje vojaških čet, se mostvu letnika 1910 predčasno ne bo dovoljeval dopust in se tisti vojniki letnika 1910, ki so na dopustu, vpokličejo zopet pod orožje.

— Svarilo vsem gasilnim društvom. Liberalna gasilska zveza pošilja na vsa gasilna društva, tudi na ona, ki so že naznanila svoj izstop, neke okrožnice, v katerih hujska skrito zoper deželni odbor in zoper podeljevanje podpor; na drugi strani pa napada novo gasilsko zvezo in one, ki pri njej delujejo. Imajo pa te okrožnice tudi nekaj grožnje, češ, da društva, ki izstopajo iz zveze, ne smejo več nositi krojev itd. Na teh okrožnicah sta podpisana cesarski svetnik Fran Doberlet, ki o teh okrožnicah menda ničesar ne ve, in se je njegovo ime menda zapisalo brez njegove vednosti. Tako se je vsaj približno izjavil proti nekemu zaupniku deželnega odbora. Kot drugi je podpisal mestni uradnik Fran Barle, o katerem tudi ne vemo, če se strinja s takimi napadi na deželni odbor, pod kakršnimi je podpisan. Tiskane so okrožnice v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. S tem je povedano vse! Gasilska društva naj se na te okrožnice nič ne ozirajo, nego naj jih vržejo v zasluzeni koš.

— Zgradba vojašnice v Postojni. Napovedana lokalna komisija za zgradbo vojašnice v Postojni se je sistrirala.

— Za rimsko romanje so se razposlale priglasence knjižice z legitimacijami vred včeraj. Kdor bi je ne dobil vsaj v petek ali soboto, naj jo reklamira. Gospodje duhovniki so naproseni, da gredo v tem svojim župljanom - priglasencem na roko, posebno onim, ki so daleč od pošte in jo bolj redko dobivajo. Zato je vojni red natisnjen tudi tukaj v »Slovenec«. — Italijanski denar se dobi pri deželni banki v Ljubljani. Na vprašanja, koliko denarja naj se vzame še posebej s seboj, se pripominja, da je dobro imeti za vsak slučaj nekaj več pri sebi; samo naj se skrbno pazi, da se kaj ne izgubi! Druga potrebna pojasnila se bodo dala še v Ljubljani ali med vožnjo; vsakemu posebej ni mogoče odgovarjati. — Ljubljanski udeleženci naj pridejo po knjižice v pisarno. — Novi priglasenci se ne sprejemajo več.

— Vojni red za rimsko romanje po avstrijski progi:

Odhod		Prihod	
v ponedeljek, 7. aprila		v petek, 18. aprila	
ob 7:01 zveč.	Ljubljana	ob 9:25 zveč	
„ 7:30 „	Borovnica	„ 8:58 „	
„ 8:08 „	Logatec	„ 8:38 „	
„ 8:34 „	Rakek	„ 8:21 „	
„ 8:52 „	Postojna	„ 8:04 „	
„ 9:12 „	St. Peter	„ 7:43 „	
„ 9:39 „	Divača	„ 7:01 „	
„ 10:18 pon.	Nabrežina	„ 5:56 pop.	
„ 10:40 „	Monfalcone	„ 5:30 „	
		(Tržič)	

— Podaljšanje službene dobe hrvaških profesorjev. Glasom zagrebških listov se v naučenem oddelku hrvaške deželne vlade pripravlja nov zakonski načrt o službovanju srednješolskih profesorjev. Bistvena sprememba v novem zakonu bo podaljšanje službene dobe na 35 let, s čemer naj bi se hrvaški profesor izenačili z ogrskimi profesorji oziroma z ostalimi javnimi uradniki na Hrvaškem. Za uradnike v skupnopravnih uradih na Hrvaškem je 35-letna službena doba že uvedena, za avtonomne uradnike se v kratkem uvede. Dosedanjih plač srednješolskih profesorjev se zakonski načrt ne dotika.

— Večkrat požar. V Stranah, župnija Hrenovica, je pogorelo sedmim gospodarjem. Požigalca so prijeli. Požigalec je že pred časom poizkušal zažgati, pa takrat ga je prepodil nočni čuvaj.

— Dva požara. Iz Roža: V sosednji vasi, pri Ambroži, je v noči od 28. na 29. marca ob 2. uri zjutraj začelo goreti, in sicer: kozolec z osmimi okni posestnika Jožefa Pečka; nabasan je bil še ves s senom in steljo, pod kozolcem so pa bili vozovi in drugo gospodarsko orodje, katero je vse uničil požar. Kako je nastal požar, se še ni dognalo. Posestnik je bil zavarovan za malo vsoto 200 K, škoda je pa nad 2000 K. Ko je pričelo goreti, so bili domači ljudje in sosede v najbolj trdnem spanju, šele iz sosednjih vasi so zapazili požar in hiteli domače klicati in pomagati varovati bližnja poslopja. — Drugi požar je nastal v nedeljo v gozdu v Gradškem vrhu ob 1. uri popoldne, ravno ko so šli ljudje k popoldanski službi božji. K sreči je prihitelo gasit mnogo ljudi, drugače bi bil ves gozd uničen. Zažgal je neki mož, ki je šel

skozi gozd in si pipo nažgal, še gorečo vžigalico pa vrgel v suho travo.

— **Za olepšavo mesta Kranja.** K večerajšnjemu poročilu iz občinske seje dodatno še poročamo, da prispeva občina vrtarju in posestniku Francu Suhadolniku znesek 600 kron za odstop kos sveta, ki leži poleg okrog sto metrov dolge vrtno ograje, v javen prometni namen. Občina namerava zgraditi poleg sedanje priproste ograje javno pot za pešce in voznje, ki se bo polagoma razširila čez sosednje zemljišče do tržiške državne ceste. Ta pot bo vsekakor precejšnja prometna izpopolnitev v smeri od kolodvora do tržiške države ceste in obenem krasno izprehajališče. Sedanje lesene planke ob tej cesti se nadomeste s primerno mrežnato ograjo.

— **Glavni dobitki turških srečk** je v vrednosti 400.000 frankov zadela 2. t. m. v Carigradu št. 17.872, drugi dobitnik v znesku 30.000 frankov št. 1.142.934. Po 10.000 frankov sta zadeli št. 653.330 in 1.213.389.

— **Umrli** je v Mostah posestnik gospod Franc Židan, star 55 let. — V Zagorici pri Rovih je umrl Matija Andrejka, brat g. gardnega podpolkovnika Jerneja Andrejka pl. Livnograd. Bil je ranjki Matija večš sadjerejec, kakršnih je malo v okolici.

— **Zaročil** se je g. I. B. Mally, trgovec v Trzinu, z gospico Helenico Globočnikovo, hčerko posestnika in gostilničarja »Na pošti« v Trzinu. Čestitamo!

— **Obsojeni zaradi veleizdaje.** Okrožno sodišče v Banjaluki je obsodilo uradnika Srbskega kreditnega zavoda Božo Popovića in kmeta Dragoljuba Kesica zaradi veleizdaje in vohunstva na tri leta težke ječe.

— **Stavbno gibanje v Kranju.** Sedlar Ivan Šipic iz Senčurja, ki je pred kratkim kupil hišico št. 9 v Kranju (na skali) namerava na svojem dvorišču sezidati novo poslopje. — Posestnik in mesar Franc Jeržek bo zgradil na svojem posestvu na polju poleg že obstoječe hiše enonadstropno hišo, ki bo delala ondotnemu delu mesta pravi kras. — Kranjski dekan A. Koblar bo zgradil na svojem posestvu poleg otroškega vrtca lepo kapelico in poslopje, kjer se bodo učila dekleta gospodinjstva. — Stavbenik Josip Fuso je dogradil enonadstropno hišo na razcep ceste v Kokro in Kokrico in se še letos izroči v namenjeno svrhu. — Marija Dular napravi na dvorišču mnogo višji zid, ki meji na sosednjo Sokličevno hišo. V ta namen podere sedanjo drvarnico in jo nadomesti s širšo. — Gospa Zebalova namerava zgraditi na dosednji Killerjevi pristavi novo hišo. — Gosp. Franc Šušteršič, gostilničar ob železnem mostu čez Kokro, bo najbrž prizidal k sedanji novi hiši še poseben trakt, katerega bo adaptiral g. Arnold Wlassak, ki je dobil dovoljenje za ustanovitev godbenega zavoda za vzgojo vajencev za c. in kr. vojaške godbe. — Gosp. Lovrenc Rebolj, gostilničar, podira stropovje v svoji hiši, kjer ima veletržec Feliks Urbanc prodajalnice prostore, in vstavlja traverze. — Staro, nerabno mestno tehniko tik »Stare pošte« sedaj podirajo in bodo kmalu ogradili prostor za novo.

— **Sedemdeset vinarjev za vojake na meji.** Vojno ministrstvo je objavilo račun o zbirki za vojake na meji. Zbirka je znesla čedno vsotico 1.206.282 K, a kljub temu so bili mnogi vojaki razočarani. Vojaki so dobili dne 20. dec. za »božično darilo« — sedemdeset vin. in 15. februarja še 1 K 46 vin.; le četrtina vajakov v »težji službi« je dobila za posladkanje — pet kron. Mnogo komandantov denarja niti razdelilo ni in so le »izboljšali« menažo, česar ni nihče čutil.

VODITELJ ČEŠKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV IZVOLJEN V DRŽAVNI ZBOR.

V okraju Kladno na Češkem je bil pri nadomestnih volitvah v državni zbor izvoljen dr. Fr. Soukup, voditelj češko-slovanske socialne demokracije, z 8350 glasovi proti narodnemu socialistu, ki je dobil 994 glasov.

Telefonska in brzojavna poročila.

BOJ ZA SKADER.

Bar, 3. aprila. »Tribuni« se v Rim poročajo: Črnogorci in Srbi se bijejo za Skader pod geslom: Skader ali smrt! Vse utrbe okoli Taraboša so zavzete, naposled pa so Turki morali tudi veliki Taraboš zapustiti in so se umaknili na mali. Velik del turške taraboške posadke je pribežal v kvartir generala Gjurovića in se udal. Učinek srbske oblegovalne artiljerije je strahovit. Pet črnogorskih bataljonov stoji blizu mesta in oklep oblegovalcev je vedno ožji. Naskakovanje oblegovalcev je obudovanja vredno. Napredujejo na popolnoma prostem terenu. Kralj Nikita prisostvuje z mladeniško navdušenostjo naskoku. Mesto samo vsled obstreljevanja ni trpelo, pač pa, je polno ranjencev.

Belgrad, 3. aprila. Oficialno poročilo izpred Skadra se glasi: Oba sektorja skadrskih utrdb sta v srbskih rokah. Črnogorci so dospeli 200 metrov pred glavno utrdbu (to je mali Taraboš, ki je še bolj utrjen nego veliki. — Op. ured.), kjer so se zašancali pod zemljo in pripravljajo generalni napad.

Dunaj, 3. aprila. Tukaj sodijo, da se generalni naskok na Skader izvrši šele koncem tega tedna, ker niso še vsi na novo dospeli srbski topovi na svoje mesto postavljeni.

Belgrad, 3. aprila. (Zadnje poročilo.) Po kratkem odmoru se je obstreljevanje Skadra zopet začelo. Srbi in Črnogorci so Taraboš osvojili. Obenem se začne glavni naskok.

× × ×

MEDNARODNI POLOŽAJ.

Dunaj, 3. aprila. Mednarodni položaj se tu neugodno presoja. Udeležitev Francije pri mednarodni brodojni demonstraciji iz izrecnim mandatom od strani Rusije vzbuja tu sum, da se od gotove strani namerava uspešnost demonstracije zaprečevati. Kako daleč misli iti Italija, je še popolnoma neznano. Govorice, da je Rusija demonstraciji pritrdila le pod pogojem, da se omeji na neefektivna sredstva, javnost vznemirja. Pojavlja se zopet struja, ki zagovarja samosvoj nastop Avstrije neglede na eventualni konflikt z Rusijo. O Angliji se sodi, da drži v skadrskem vprašanju s trozvoze, vendar pa angleški politiki ni slepo zapupati. Vedno bolj je treba računati z možnostjo, da se soglasje velesil prav ob skadrskem vprašanju popolnoma razbije.

»REICHSPOST« NAPOVEDUJE VELIKO VOJAŠKO AKCIJO.

Dunaj, 3. aprila. »Reichspost« poroča, da je Avstro-Ogrska stila tudi v vojaškem oziru najboljše priprave, ako se Črnogorci ne bo udala. Cesar je sprejel v avdienci armadnega nadzornika nadvojvodo Friderika, šefa generalnega štaba Conrada, vojnega ministra Krobatina, puljskega pristaniškega poveljnika Chmelarza in poveljnika domobranske kavalarije Kirchbacha. Te avdience so v zvezi s tozadevnimi pripravami.

ABSOLUTNA NEGOTOVOST.

London, 3. aprila. Tukajšnji diplomatični krogi menijo, da se bo Črnogorci v zadnjem trenutku udala. Kakšni koraki naj se store, ako bi brodojna demonstracija ostala brez uspeha, to je pa v popolno temo zavito in se o tem ne da zdaj niti diskutirati.

RUSKE INTRIGE?

Berolin, 3. aprila. Rusija dela na to, kako bi Anglijo od brodojne demonstracije odvrgla. Vsled tega je povzročila, da je kralj Nikita odredil pavzo v obleganju Skadra, da bi se Angleška preveč ne razburila. Rusija hoče s tem demonstracijo pred Barom zavleči in medtem Avstrijo diplomatično izolirati.

»SLOGA« VELESIL.

Pariz, 3. aprila. »Goulois« sodi, da je bila večerajšnja konferenca poslaničkov v Londonu zadnja.

× × ×

ČRNAGORA SE BO PREMISLILA?

Praga, 3. aprila. Češki listi pišejo, da ni izključeno, da kralj Nikita v zadnjem trenutku odneha.

× × ×

PASIČ SE NE UDA.

Belgrad, 3. aprila. Angleški poslanik je nujno svetoval ministrskemu predsedniku Pašiću, naj Srbija v interesu ohranitve simpatij Anglije do Srbije svoje čete izpred Skadra odpokliče. Pašić je, sklicujoč se na svoje zavezniške dolžnosti nasproti Črnogorci, odgovoril, da mu je nemogoče temu nasvetu slediti in je opozarjal na to, da so ravno velesile same balkanskim državam vedno svetovale medsebojno složnost.

NIKOLAJ ČRNOGORSKI NE ODNEHA.

Varšava, 3. aprila. »Gazeta Varšavska« objavlja pogovor s kraljem Nikito, ki je izjavil: »Skader bomo vzeli in ga proti vsakomur branili. Jaz vas zagotavljam, da te zemlje ne damo več nazaj. Ako me bodo hotele velesile iz Skadra pregnati, bo evropska vojska! Naš narod noče umreti. Skader bo glavno mesto Črnogore.

× × ×

RUSKO BRODOVJE JE PRIPRAVLJENO.

Peterburg, 3. aprila. Vse črnogorsko vojno brodovje je v popolnem stanju. Eskadri šestih bojnih ladij poveljuje viceadmiral Eberhard, pridružena mu je pa flotila dveh križark, 16 torpedolovcev in 6 torpedov

pod poveljstvom kontreadmirala Novicekega. Večji del eskadre križari pred zapadnimi pristanišči Črnega morja, torpedovke pa se nahajajo s počnim parom v Sevastopolu. Mornariški minister Grigorovič je odpotoval večeraj v Sevastopol.

POVELJNIK LAŠKIH LADIJ.

Rim, 3. aprila. Poveljnik laških ladij, ki se bosta mednarodne demonstracije udeležili, je korvetni kapitan Giorgi de Pons.

GREY SE BOJI.

Lvov, 3. aprila. Angleški minister za zunanje zadeve Grey je poljskemu pianistu Paderevskemu rekel, da obstoja sicer nevarnost evropske vojske, da pa ni mogoče prorokovati. Anglija stori vse, kar je mogoče, da jo odstrani, toda dogodki so lahko močnejši kot diplomati.

× × ×

MIROVNO VPRAŠANJE.

Sofija, 3. aprila. Balkanski zavezniki so vnovič izrazili željo, da se besedilo odgovora na mirovno posredovanje velesil izpremeni. Vsled tega se bo izročitev odgovora zopet nekoliko zakasnila.

BULGARSKO MEJNO VPRAŠANJE REŠENO.

London, 3. aprila. Glede meje med Bulgarijo in Turčijo se je med Bulgarijo, Turčijo in velesilami dosegel popoln sporazum.

× × ×

PRI ČATALDŽI.

Sofija, 3. aprila. Zadnjo zmago pri Čataldži je odločila zopet pehota z naskokom na nož.

× × ×

RUSKA DIPLOMACIJA.

Peterburg, 3. aprila. V ruski diplomaciji se nič ne izpremeni. Benken-dorff ostane v Londonu, Izvolskij v Parizu, Sasonov v Peterburgu.

Štajerske novice.

š Gradec. Dne 26. marca so imeli odbori okrajnih zastopov tukaj posvetovanje, kako priti zopet do podpor, ki jih sedaj deželni odbor noče izplačevati, čeprav ima za druge namene denarja dovolj. Kajpada so gg. odborniki bili mnenja, da je vsega kriva slovenska obstrukcija, ki je sploh že nekaj časa univerzalno sredstvo za izgovore nemških mogotcev. Najbolj glasni so bili pri zborovanju slovenski liberalci, ki so z vzklici kazali svoje strastno sovražstvo. Nemci so se jim posmehovali.

š Celje. Od našega glavarstva je prestavljen namestniški konceptni praktikant dr. Hermann, ki je iz političnih razlogov od katoliške vere izstopil.

š Osebnosti vesti. Deželni odbor je imenoval kanclista deželne bolnice v Mariboru g. Josipa Stegnarja za upravitelja deželne bolnišnice v Rottenmannu na Gornjem Štajerskem. Na njegovo mesto v Mariboru je imenovan g. Franc Golob, dosedaj kanclist v deželni bolnišnici v Slovenjem Gradcu.

š Iz duhovniške službe. Za kaplana na novoustanovljenem kaplanskem mestu pri Materi Milosti v Mariboru je imenovan P. Ciril Bračko.

š Rimske izkopine so našli v Ptuj. Nedavno so namreč vojaki pionijskega polka št. 3 pod vodstvom stotnika Franka tri velike kamne iz Drave potegnili, o katerih so dognali, da spadajo k rimskemu mostu. Našli so tudi mramornat kamen. Najvažnejše izmed izkopin je pa kos reliefa, del napisa in eden steber, vse iz mramorja. Relief predstavlja rečnega boga Dravisa. Napis, od katerega se nahaja le začetek, vsebuje ime nekega cesarja. Dr. Abramovič, adjunkt arheološkega zavoda v Akvileji, ki se je o Veliki noči tu mudil, je dognal, da je to napis Marka Avrelia ali Septimija Severa. Ker so izvele iz vode pooglenele pilote, se gre najbrže za stari leseni most, ki se je pozneje s kamenitim nadomestil. Muzejsko društvo išče izkopine na desnem bregu Drave, ker je dokazano, da je svoj čas veliko bolj proti desni tekla kot pa danes.

š Velika nesreča v avtomobilu se je pripetila dne 30. marca pri Čmureku. Lastnik Rudolf Halleux se je peljal s svojo soprogo, soferjem Schmidbauerjem in njegovo ženo in stricem z avtomobilom proti Čmureku in zadel v neko drevo s tako silo, da so vsi iz voza padli. Kmetje so prihiteli. Ranjence gospoda in gospo Halleux so spravili z nekim avtomobilom v Gradec, ostale tri pa v Čmurek v bolnišnico in od tod potem tudi v Gradec. Avtomobil je popolnoma uničen.

š Smrt v tujini. Iz Grafensulza na Nižjem Avstrijskem nam poročajo: Ne samo na domačih tleh, tudi v tujini izteguje bela žena svojo neusmiljeno roko po naših vrlih narodnjakih. Dne 23. marca t. l. je umrl na

Nižjem Avstrijskem, v Grafensulzu, Josef Fras, izobražen, zaveden mladenič, poln najlepših idealov, star komaj 27 let. Bil je rojak iz Slovenskih goric iz št. Ruperta. Njega bodo pogrešala tudi slovenska društva na Dunaju, kjer je neumorno deloval v njihov razvoj. Bil je vnet in vztrajen ud slovenskega izobraževalnega društva »Straža«, ud društva »Zvezda«, ud hrvaškega društva »Prosvjeta«. Društvo »Priatelji tambure« je pa izgubilo z njim svojega kapelnika.

š Vojak na straži je ustrelil delavca. Pri graškem skladišču za smodnik so bili v noči od nedelje na ponedeljek na straži vojaki 3. domobranskega polka. Skladišče je blizu ceste. Straža uzre dva moža, ki se približujeta skladišču. Straža ju je poklicala, a moža sta korakala dalje. Infanterista Thaller in Winkler sta nato oddala tri alarmne strele, naka je zaostal eden od približujočih, drugi pa se je bližal straži. Izpolnjujoč predpise sta oddala vojaka vsak po en oster strel. Nato silen krik in mož, ki se je približeval, se je zgrudil. En strel mu je šel v srce, drug v vrat. Ustreljeni je leta 1858 rojeni vrtinar Anton Veit, ki je bil šele drugi dan v Gradcu. Bil je seveda takoj mrtev. Poizvedbe so dognale, da je bil Veit gluh in najbrže ni slišal alarmnih strel.

š Umrli je v Mariboru skladiščni mojster južne železnice v pok. Jakob Jurč.

š Poneverjenja v tovarni špirta v Račjem. 30 letni, radi goljufije že večkrat kaznovani Gabrijel Majcen iz Sv. Tomaža v ormoškem okraju, je bil te dni odpušen iz tovarne špirta v Račjem, kjer je bil nastavljen kot uradnik, — ker je na neki poštni nakaznici ponaredil ravnateljjev podpis in dvignil 85 K ter jih zase porabil. Začeli so preiskavati, če ni Majcen tega že večkrat praktical in res dognali še več enakih poneverb. Majcna so nato v Mariboru prijeli in izročili državnemu pravdnstvu.

š Odvetniška vest. G. dr. Fran Glančnik je vpisan kot odvetnik v Mariboru.

š Poročil se je hotelir in hišni posestnik g. Avg. Pauer v Ormožu z gđ. Hedviko Writzl.

Koroške novice.

k Vrbsko jezero — postaja za hidroplane? Ustanovilo se je društvo avstrijskih industrijcev in odličnih strokovnjakov, ki namerava v zvezi z berolinskim podjetjem »Albatros« na Vrbskem jezeru ustanoviti poizkusno postajo za hidroplane, t. j. letalne stroje, ki se dvignejo v zrak z vodne gladine in na vodi tudi pristajajo. Priprave so v polnem teku. Za zgradbo lop in delavnic pridejo v prvi vrsti vpoštev zemljišča med vojaško plavalno solo in Loretom, ki jih je celovška občina lani kupila.

k Strašna smrt. 63letna Marija Lesjakova, ki je služila v mlinu pri Schmautzerju v Galiciji, je šla 27. marca skozi mlin. Pri tem jo je zgrabilo železno kolo in jo tako zmečkalo, da je bila takoj mrtva.

Ljubljanske novice.

lj Prikrasjena mestna avtonomija. Ze večeraj smo opozarjali, na kako nesmiselni način se je zaradi Adolfa Ribnikarja in za nič drugega kakor zaradi Adolfa Ribnikarja mestni občinski svet pripravil ob pravico, govoriti o tržnih stvarih. O tem nočejo liberalci ničesar slišati in ničesar vedeti, zato bomo morali mi toliko časa ponavljati, da bo ljudstvo zvedelo, kako zapravlja mestni občinski svet avtonomijo. Dolžnost mestni očetov je bila, poizkusiti, da si svoje pravice obdrži in jih razširi. Namesto tega pa sedaj liberalci deželnemu odboru očita jo, da bi rad na vse načine razširil svojo oblast. To je čisto prav, da deželni odbor to poskuša, kajti postavodaja pri nas ni tako jasna, da bi ne bilo vredno v dvomljivih slučajih poizkusiti, avtonomijo razširiti. Deželni odbor je v tem oziru že dosegel prav lepih uspehov in zato je kaj klaverno, če »Slovenski Narod« pravi: »da se deželni odbor vtika v vsako stvar, tudi če leži na dlani, da ga nič ne briga in da hoče odločevati v vsaki stvari, tudi če je še tako očitno, da ne spada v njegov delokrog.« V predmetnem slučaju zelarjev Kačarja in Marenkove se deželni odbor ni prav nič sam od sebe vtikal v zadevo nego je deželna vlada, na katero je šla najprej pritožba, sama rekla, da ima v tej zadevi razsojati deželni odbor in ne politična oblast. Deželna vlada sama je odstopila deželnemu odboru akt v zadevi Kačarja in Marenkove z izrecnim naročilom, naj deželni odbor v stvari razsoja. Za deželno vlado in za deželni odbor seveda stvar ni bila tako jasna kakor za »kronjuriste« v uredništvu »Narodovem«. Seveda juristi pri deželni vladi in pri deželnem odboru niso tako

brihtni kakor »jurist« Pustoslemšek. Pa tudi juristi pri upravnem sodišču do leta 1907 niso bili tako kunštni kakor gospodje v Kufaflovi ulici, kajti do leta 1907 je izšlo vse polno razsodb upravnega sodišča, ki so odkazovale spor zaradi tržnih stojišč deželnim odborom, in ni gotovo, da ne bo danes ali jutri upravno sodišče zopet tako sodilo kakor pred letom 1907. Vsaj je znano, da judikatura pri upravnem sodišču ni posebno stalna. Zato je pa bila dolžnost deželnega odbora z ozirom na nestalno judikaturu upravnega sodišča, rešiti za avtonomijo, kolikor se rešiti da. Ker je bilo več sodb upravnega sodišča za kompetenco deželnega odbora glede tržnih stojišč, zato je deželni odbor tudi pritožbo Kačarja in Marenkove meritorno rešil ne da bi pri tem mogel misliti, da se bo mestni občinski svet ljubljanski branil zoper svojo lastno avtonomijo. »To je blamaža deželnega odbora in to je njegovo vtikanje v vse stvari.«

Ij **Državna policija.** Doslej je v službi še samo 98 stražnikov, zato v okolici službo opravlja še orožništvo. Splošne pritožbe so radi neokusnih »pikelhavb«, ki so prava muka za moštvo. Naj bi se pač dobilo usmiljeno srce, ki bi to kaprico tržaškega ravnateljstva odpravilo. Kakor čujemo, je v neki stvari naša državna policija neka posebnost v Avstriji in sploh v nekem oziru edina na svetu. V tem oziru namreč, da nima — telefona. Torej niti državna policija ne dobi milosti naše zankirne poštne uprave. S stališča javne varnosti bi bilo nujno potrebno, da dobi državna policija takoj telefon, sicer se v kaki važni zadevi njej in občinstvu lahko dogodi kaj zelo neljubega.

Ij **Umrli** je danes dopoldne v Marijanišču v Ljubljani po dolgotrajni bolezni, večkrat previden in lepo za smrt pripravljen dolgoletni, zvesti sotrudnik Katoliške Bukvarne, g. Ivan Loboda v 33. letu svoje dobe. Pokojni, rojen v Podgori, dolške župnije pri Ljubljani, je prišel v zgodnji mladosti kot gojenec v Marijanišče in vstopil po dovršenem II. gimnaz. razredu kot vajenec v Kat. Bukvarno. V letu 1903. je bil pridelen upravi »Domoljuba«, katero je najvestneje vodil do začetka leta 1908., ko je zopet prišel v Bukvarno in vztrajal ondi kot trg. sotrudnik do zadnjega kljub svoji, večkrat zelo akutni bolezni — sušici. Ves svoj prosti čas pa je posvetil upravi »Dom in Sveta« in še par drugih časopisov. »Marijanišče« mu je bilo drugi, v resnici pa pravi dom, zanj je skrbel ob vsaki priliki in v njem vztrajal do smrti. Pokojni je bil blagega, mirnega značaja, pretrpel je vse nepravilike z največjo vdanostjo ter tudi celo bolezen potrpežljivo prenašal vse muke. Pogreb bo v soboto ob pol 5. uri popoldne. Svetila mu večna luč!

Ij **Občni zbor Slovenskega čebelarškega društva v Ljubljani** je včeraj izvolil sledeči odbor: Predsednik g. Maté Hafner, c. kr. notar v Ljubljani; podpredsednik g. Martin Humeč, dež. sad. učitelj. Odborniki gg.: Julij Slapšak, nadučitelj v Radovljici; Buković Avgust, deželni revident v Ljubljani; Ivan Strgar, čeb. trgovec v Bitnjah pri Boh. Bistrici; Zirkelbach Hinko v Ljubljani; Francišek Rojina, nadučitelj v Smartnem pri Kranju kot urednik »Slov. Čebelarja«. Namestnika: Gregorčič Frančišek v Strlacu pri Šmarjeti na Dolenjskem; Vidmar Matej v Škofji Loki. Pregledovalca računov: gg. Hladnik I., deželni živinorej-ski nadzornik; Čerňič Ivan, posestnik v Ljubljani.

Ij **Samoumor v šentpeterski vojašnici.** Včeraj zvečer okrog 8. ure se je ustrelil prostak prve kompanije domačega pešpolka Janez Srna, doma iz Zagorice pri Bledu. Ustrelil se je z vojaško puško in bil takoj mrtev. Janez Srna je prišel k vojakom leta 1907, služil nekaj časa, potem pa dezentiral. Po dveh letih odsotnosti so Srni prisodili 8 mesecev, katere je presedel v garnizijskem zaporu. Po prestani kazni je bil pridelen kot izučen krojač krojaškemu oddelku. Tu je vršil svoj posel za svojo kompanijo prav pridno. Pač pa je pre-rad pil žganje. Tudi včeraj popoldne so se videli na njem znaki preobilega zavžitega žganja. Popoldne se je vlegel na svojo posteljo ter izjavil, da je »marod« in da ne more danes delati. Tovariši so ga pustili in se niso brigali zanj. Zvečer okrog 8. ure je vzel puško svojega tovariša, stopil v kot in si pognal kroglo v prsi. Obležal je na mestu mrtev. Star je bil 27 let. Zapustil je dva pisma in en listek. Na listku je vzel slovo od svojega tovariša, konec listka je pa tako zmeden, da se da sklepati, da se je Srni omračil um.

Ij **Turški slepar v naših alpskih deželah.** Slepar, ki je nedavno nastopal v Ljubljani kot zastopnik aleksandrijske tvrde Karan & Ko. ter sklepal velika naročila lesa in mizarskih del, se še vedno klati po naših deželah in opravlja svoj sleparski posel. Nedavno se je pojavil v Beljaku in poizkusil isti trik kakor v Ljubljani, a mu

je spodletelo. Oblasti sumijo, da je to najbrže glasoviti mednarodni slepar Sabah Salim, ki je turški podanik in zna več jezikov.

Ij **Nesreča na cesti.** Ko se je včeraj opoldne po Poljanski cesti s kolesom peljal pleskarski mojster g. Černe, mu nasproti pridirja nek plašen konj, katerega se je začela plašiti še neka krava. Kolesar je bil sedaj v veliki nevarnosti. Če bi bil odskočil s kolesa, bi jo dobil od konja, če bi šel pa v drugo stran, bi bil zabredil v kravo. Zato je previdno zavil k progi električne železnice in pazljivo vozil dalje. V tem pa pridirja za njim električni voz, katerega vsled pozornosti na živino ni slišal in zadene kolesarja s tako silo, da je ta padel ter si pri padcu raztrgal obleko, silno poškodoval kolo in se tudi na desni roki težko poškodoval, da je moral iskat zdravniške pomoči. Poškodovanec ima čez 100 K škode.

Ij **Neprevidnost.** Pred kratkim je prišel Bachmayerjev kurjač Franc Amtmann pozno v jutro domov, precej okajen ter se vlegel z gorečo svačlico v posteljo. Mož je zaspal, postelja je začela pa tleti in bržkone bi se bila zgodila velika nesreča, ako bi smrdu ne bil začutil njegov tovariš, ki je ogenj pogasil.

Ij **Dva petelina.** Pred kratkem sta se v nekem hlevu na Dunajski cesti sprla hlapca Gnus in Zupan. Ker niso besede zalegle dovolj, pograbi Zupan za vile in telebne z njimi Gnusa tako po glavi, da je moral v deželno bolnišnico.

Ij **Nevarna igrača.** Na notico »Slovenca« z dne 2. aprila t. l.: »Nevarna igrača«, sporočam, da sin uradnika V. Černe ni ustrelil na Franceta Plečnika, marveč streljal je Ljubo Ravnikar, sin posestnika na Emonski cesti št. 8, kar se blagovoli popraviti.

Ij **Kupčija z mladim sadnim drevjem** je bila zadnje dni nenavadno živahna. Vnanje občinstvo je nakupilo več tisoč lepo razvitih mladih sadnih drevesc, v prvi vrsti jabolk in hrusk, kar dokazuje, da se tudi sadjarstvo posveča zadnja leta večja pozornost. Umanja sadjereja je povsodi dobičkanosna.

Ij **Umrli** so v Ljubljani: Anton Mušič, bivši zidarski pomočnik, 35 let. — Josip Markič, ubožec, 83 let. — Ignacij Ribnikar, čevljar, 46 let.

Ij **Najdene znamke.** Nekdo je izgubil večje število znamk, na katerih je velik »O« in »20 v«. Kdor jih je izgubil, jih dobi v našem uredništvu.

GLASBA.

12 pange lingua — tantum ergo. Za mešani zbor zložil Fr. Gerbič. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Cena partituri 1 K 80 vin., glasovom po 40 vinarjev. Naš velezaslužni skladatelj ravnatelj Gerbič je našim cerkvenim zborom podal zopet zbirko, katera obsega 12 njegovih najnovejših napevov, namreč pange lingua — tantum ergo.

Teh napevov, posebno tujih skladateljev, nam sicer ne manjka, vendar moramo prištevati Gerbičeve tantum ergo v vrsto najbolj praktičnih in za naše razmere posebno po deželi najbolj porabnih. Napevi so zloženi v tako lahkem, melodijoznem in vendar cerkvenem slogu, da jih lahko izvaja vsak še tako majhen zbor. Sopran nikoli ne sega višje kakor do f (fis), kar je za zборе, kateri razpolagajo z otroškimi glasovi, velike važnosti.

Zbirka je vredna vsega priznanja in priporočila. Želeli je, da jo uvrsti vsak pevovodja v svoj repertorij, ker bode z malim trudom sigurno dosegel lepe uspehe.

Javna zahvala.

Podpisana si štejem v prijetno dolžnost, tem potom preblagorodnemu gospodu

dr. Benjaminu Ipavicu

zdravniku za ženske bolezni v Ljubljani, za njegovo nesebično, požrtvovalno trudaljublivo in za vso skrb za časa moje težke operacije, ki jo je gospod doktor z njemu lastno izkušnostjo in vestnostjo v deželni bolnišnici z najboljšim uspehom na meni izvršil, izreči svojo najsrčnejšo, najiskrenejšo, globoko čutečo javno zahvalo. S svojo požrtvovalnostjo, veleblagorodni gospod doktor, ste mi oteli življenje, ohranili otročjem mater in možu sprogo. Bog Vam tisočero povrni!

V Ljubljani, dne 3. aprila 1913.

Marija Tratnik
paznikova soproga.

1028

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3 aprila 1913.

Pšenica za april 1913	10-90
Pšenica za maj 1913	11-12
Pšenica za oktober 1913	11-71
Rž za april 1913	9-43
Rž za oktober 1913	9-38
Oves za april 1913	9-35
Oves za oktober 1913	8-48
Koruza za maj 1913	7-67
Koruza za julij 1913	7-89

Rogaški

Tempel
vrelec. Dietetična namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenjavo snovi.

Styria
Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem ledvičnem kataru, zaprtju, Brightovih ledviah, vrančnikih oteklinah, jetrni trdnosti, elastičnosti, snovnemenušnih boleznih, kataridihalnih organov.

Donati
Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstipaciji, žolčnih kamnih, točadi trganja, sladkovni bolezni.

Najmočnejši
prirodni vrelec magnezije-glauberske soli

Zaloga:

Mihael Kastner in Z. Šarabon, Ljubljana.

Kot učenka za prodajalno se sprejme

nad 14 let stara siromašna deklica brez staršev. V hiši bi dobila vso oskrbo in obleko. — Zeli se tudi znanje nemščine. — Zglasiti se je v Komenskega ulici 16., I. nadstropje. 1034

Steckenpferd-lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakdan priznalnica. Dobi se povsod a 80 vinarjev.

Za župnišče v goriški okolici

išče se 1035

KUHARICA

ki je večša tudi v gospodinjstvu ter je primerne starosti. Naslov pove uprava lista pod 1033. (Znamka za odgovor.)

1027

Zahvala.

Povodom nenadomestne izgube našega nadvse ljubljene soproga, očeta in starega očeta, gosпода

Ivana Stajer

vratarja deželne blaznice

se tem potom zahvaljujemo vsem, ki so nas ob tej bridki izgubi tolažili in sočustvovali z nami in spremili nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Studenc, 2. aprila 1913.

Globoko žalujoča redbina.

Bridkega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani in nepozabni oče, sin, brat, gospod

Franc Židan

posestnik

danes dne 2. aprila ob pol 6. uri popoldne, v 55. letu starosti, previden s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika bode v petek dne 4. aprila ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Moste št. 8, na pokopališče pri Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Moste, dne 2. aprila 1913.

1038 Žalujoči ostali.

Katoliška bukvarna v Ljubljani naznanja tem potom žalostno vest, da je danes ob 10. uri dopoldne umrl po dolgotrajni, mučni bolezni nje zvesti, dolgoletni sotrudnik, gospod

IVAN LOBODA

previden s sv. zakramenti, v 33. letu starosti.

Pogreb se vrši v soboto, dne 5. aprila popoldne ob pol 5. uri iz Marijanišča na Poljanski cesti k Sv. Križu.

Blagi pokojnik naj počiva v miru!

Ljubljana, dne 3. aprila 1913.

1041

Zgradba mostu iz betona.

se odda na zmanjševalni ofertni dražbi:

Na okrajni cesti Log-Bevke cenjen na 3300 K.

Pismene ponudbe z varščino 10% se bodo sprejemale do dne 12. aprila 1913 dopoldne do 12. ure pri načelniku Antonu Belec-u v Št. Vidu nad Ljubljano.

Načrti in troškovnik so na razpolago pri načelniku.

Okrajni cestni odbor v Št. Vidu nad Ljubljano,
dne 28. marca 1913.

Stuchly-Maschke, modni salon

Ljubljana, Zidovska ulica šteV. 3

priporoča vsakovrstno moderno nakltene slamine in športne čepice za dame in deklice.

Popravila točna.

Cene nizke.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

KNJIŽEVNI TRG.

* Rimskim romarjem priporočamo, da si nabavijo v lažjo orientacijo **plan Rima**, ki je zelo natančen in stane samo 50 vin. in pa Comilškovo knjižico **Potovanje v Rim**, ki stane 50 vin., po pošti 70 vin. Vodelejem posameznih skupin bodo posebej dobro služile naslednje knjige:

Woerls, **Illustrierter Führer durch Rom und Umgebung**, 1 K 20 vin.

Woerls, **Illustrierter Führer durch Florenz und Bologna**, 1 K 20 vin.

Woerls, **Illustrierter Führer durch Venedig**, 60 vin.

Woerls, **Illustrierter Führer durch Padua**, 60 vin.

Anton de Waal, **Der Rompilger**, Wegweiser zu den wichtigsten Heiligtümern und Sehenswürdigkeiten der ewigen Stadt sowie der Hauptstädte Italiens, 7 K 20 vin.

Meyer, **Ober-Italien und Mittel-Italien** (bis vor die Tore Roms), 9 K 60 vin.

Meyer, **Rom und die Campagna**, 15 K. — To je najzanesljivejši in najpopolnejši opis večnega mesta.

* **Dr. Jeršove Šmarnice** »Mati čudovita«. Zopet enkrat Šmarnice, ki jih bo res vesel šmarničar in veselo ljudstvo! Ni lahko vedno kaj novega povedati o Materi božji. Dr. Jerše je povedal najlepše, kar je vedel, in tega lepega je mnogo. Povil je v Šmarnice najlepše cvetove, kar jih je našel po vrteh Marijinih častilcev. Z govorniško silo, živahno, pestro — morda nekoliko prebujno — a brez pretiravanja in izmišljanja kaže dr. Jerše Mater čudovito, njene prelepe prednosti in čednosti. Ze naslovi Šmarnic so kakor lepi cvetovi v vencu Marijinem: Lilijska dolinska, Mati dobrega sveta, Mati lepe ljubezni, Mati svetega veselja, Žena, obdana s solncem, Dolorosa ... Največja prednost teh Šmarnic je pa, da so res Šmarnice, govori o Mariji in sicer govori, povzeti iz dogme, in te Šmarnice takorekoč poganjajo iz Marijine dogme kakor poganjajo bele majniške šmarnice iz plodne gomoljke. Ker je radi finega papirja oblike kaj priročna in so knjižici dodane lepe mašne in druge molitve, se bodo te Šmarnice priljubile tudi kot molitvena knjižica s premišljevanji.

Vse navedene knjige so na razpolago v **Katoliški bukvarni v Ljubljani**.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boin.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Riamazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 336

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160 Ogrsko.

Proda se dobro idoča

pečarska Obrt

z veliko trgovino posode, s 4—5 pomočniki, 60—100.000 K letnega prometa, velikim številom odjemalcev, tudi na Kranjskem. Cena 3000 K. — Zaloga posebej le proti gotovini, v Celovcu v bližini »Narodnega Doma«. — Vprašanja sprejema uprava lista pod št. 795.

Življenjsko vprašanje za vsakega

je zdrav želelec. Zatorej je človeška dolžnost, ga ohraniti ali pa, ako je nastalo že nesoglasje, odpraviti.

Glasom brezštevilnih zavalnic so se izbirno obneslo pri zboljanju teka, odstranitvi slabe prebave, zaprtja, pehanja, zoperne okusa, raznih bolečin zaradi motenj v prebavi že več kot tri desetletja.

BRADY-jeve želečne kapljice prej Marijacejske kapljice imenovane, kot najzanesljivejšo domačo sredstvo proti želečnim boleznim pri otrocih in odraslih.

Varujte se enakovrednih se ponaredb in potvar ter pazite na sraven stope varstveno znamko Matero Božjo z detetom na desni!

Dobiva se v lekarnah v steklenicah po 50 vinarjev in K 1.00. — Razpošlji v provinco lekarnar C. Brady, Dunaj I, Fleischmarkt 2/387 (6 steklenic K 5.40 z dvojno steklenico K 4.80 franco vsaki stroškov).

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem. Sestaja od 1. maja do 1. oktobra. Postaja dolenske železnice Straža—Toplice. Akratov vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 litrov radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopelji. Elektroterapija in masaža. Ravateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gostogozdnata okolica. Bogato opremljene sobe. Izberne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 970 66

Sprejme se takoj

vajenec hlapec

iz boljše hiše, kakor tudi krepak pri **Osvald Dobeicu**, trgovina mešanega blaga v Kranju. 984

Poslovodja

z večletno popolno trgovsko prakso in dobrim sigurnim nastopom išče primerne službe. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod šifro »Merkur 1913/1020« na upravn. Slovence. 1020

Izgotovljene obleke

površniki, pelerine za moške in dečke, fine vrhne jopice, cele obleke, kakor tudi posamezna krila za ženske. — Velika izbira v prvem nadstropju. — Nizke stalne cene v manufakturni in konfekcijski trgovini

„Pri Skofu“ Ljubljana, na vogalu Medarske ulice in Pred Škofijo 3 nasproti gostilne „Pri Sokolu“ v podružnici tvrde R. Miklauc. 767

KRAPINA-TOPLICE (Hrvaško) lečijo trganje, revmatizem, ischias. 1026
Pojasnila in prospekte pošilja gratis ravnateljstvo

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. Kunc, Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih 847 1

..... pomladanskih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamsiveni zakladi znašajo nad 434 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje. 1025

	meseca marca 1913	od januarja 1913
Vložilo se je ponudb	1836	5161
za zavarovano svoto	K 16,121.624-60	K 44.548.005-01
Izgotovljenih polic je bilo	1457	3688
za zavarovano svoto	„ 12,580.995-11	„ 32,200.570-47
Naznanjene škode znašajo	„ 1,099.486-90	„ 2,747.016-63

Za pomlad in poletje

priporoča trdka

Gričar & Mejač Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastoj in franko. 853

Dobro ohranjeno

pohištvo

čiste postelje, nočne omarice, omare, umivalne mize in gugalni stol se ceno proda na Mestnem trgu št. 8/II, levo. 1029

Klavir

kratek dober se proda pod ceno. Krakovska ul. 19. 1030

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami ter kuhinjo se išče za 1. maj ali že prej. Natančne ponudbe pod »Stanovanje št. 1031« na upravo lista.

Sprejem

ključavničarskega pomočnika

dobro izurjenega v tem obrtu. **ANTON KREMŽAR**, ključavničar v št. Vidu nad Ljubljano. 1000

lovarne za Asbestškrilj „Zenit“

družba z omejeno zavezo Mor. Žumberk

dobavljajo najbljži in najcenejši

krovski material.

Zastopnik: Zajec & Horn, Ljubljana.

Dunajska cesta 73. 249

„Narodna kavarna“

naznanja cenjenim gostom, da bo nastopila s 1. aprilom 1913

nova dunajska elitna damska kapela.

Začetek točno ob pol 9. uri zvečer.

Fran Krapeš.

Avtomobilna zveza

Idrija, Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije: ob 6— zjutraj „ 12— opoldan „ 3:30 popoldan
Prihod v Logatec: ob 7:50 zjutraj „ 1:40 popoldan „ 5:10 popoldan

Odhod iz Logatec: ob 8:30 zjutraj „ 2:30 popoldan „ 6:30 zvečer
Prihod v Idrijo: ob 10:20 zjutraj „ 4— popoldan „ 8:15 zvečer

Cene z avtomobilnim omnibusom:

I. razr. II. razr. za osebo za osebo
Idrija-Logatec ali naspr. K 3.— K 2.—
Idrija-Godovič „ „ 1:50 1.—
Godovič-Hotodršica „ „ 1:50 1.—
Hotodršica-Logatec „ „ 1:50 1.—

Cene s kombiniranim avtomobilom:

I. razr. II. razr. za osebo za osebo
Idrija-Logatec ali naspr. K 3.— K 2.—
Idrija-Godovič „ „ 1:50 1.—
Godovič-Hotodršica „ „ 1:50 1.—
Hotodršica-Logatec „ „ 1:50 1.—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.